

'InZicht' licht u in over nieuwe boeken, congressen en lezingen in taalkundig Nederland en België. Vermelding in deze rubriek betekent niet dat de redactie ze aanbeveelt. Voor een zo volledig mogelijk beeld hebben wij ook uw hulp nodig. Weet u iets waarvan u denkt dat het in deze rubriek thuishoort, laat het ons dan weten. Verschijningsdata en prijzen onder voorbehoud.

Chinees schrift

Het Chinese schrift is ten minste drie- à vierduizend jaar oud, en recente vondsten doen vermoeden dat het zelfs nog ouder zou zijn. Daarmee is het niet het oudste schrift ter wereld – het Soemerische spijkerschrift en de Egyptische hiërogliefen bijvoorbeeld zijn ouder – maar wel het oudste schrift dat nog steeds in gebruik is. Het bestaat uit zogeheten karakters (een karakter is een figuur of teken dat een of meer klanken of een begrip representeert), en ieder Chinees woord wordt weergegeven met één of twee van die karakters. Om een Chinese krant te kunnen lezen moet je er zo'n vierduizend kennen, en een geletterde Chinees beheerst er zo'n tienduizend. In totaal zijn er tienduizenden karakters – de schattingen lopen op tot 74.000 – maar een groot deel daarvan is 'dood': de betekenis is verloren gegaan.

In het al in 1989 verschenen, maar pas dit jaar in het Nederlands vertaalde *Het karakter van China* gaat de Zweedse sinologe Cecilia Lindqvist met veel enthousiasme in op de geschiedenis van het Chinese schrift. Ze laat zien hoe de allereerste 'ideogrammen' – eenvoudige tekeningetjes van wat de mens in zijn leefwereld om zich heen zag – zich ontwikkelden tot de hedendaagse gestileerde karakters waarmee ook ontastbare en complexe begrippen weergegeven kunnen worden. Ze beschrijft deze ontwikkeling vaak zeer gedetailleerd (en blijkbaar met veel kennis van zaken – het boek is ook in het Chinees en het Koreaans vertaald). Maar Lindqvist doet nog meer, want ze geeft ook haar visie op de Chinese beschaving door haar 'historie van het schrift' te verlevendigen met kunsthistorische, archeologische, culturele en folkloristische feiten en wetenswaardigheden, en met "kleurrijke observaties" uit de jaren dat zij in China leefde. De tekst is geïllustreerd met zeer veel foto's en tekeningen (ook in een apart kleurenkatern), die van *Het karakter van China* ook een interessant blader- en snuffelboek maken.

Het karakter van China. Het verhaal van de Chinezen en hun schrift (vertaling: Bertie van der Meij) is een uitgave van Balans en kost tot 1 januari € 29,95; daarna € 35,- (gebonden, 392 blz.). Zie ook de aanbieding op blz. 351. ISBN 978 90 501 8868 5

■ SYNONIEMENWOORDENBOEK

In 1991 verscheen het *Van Dale groot woordenboek van synoniemen*, dat equivalenten en varianten geeft van een groot deel van de Nederlandse woordenschat. Het boek, dat al een tijdje niet meer leverbaar was, is nu – geactualiseerd en gemoderniseerd – opnieuw verschenen onder de titel *Groot synoniemenwoordenboek*. Behalve synoniemen en varianten geven de artikelen ook informatie over gebruik en register, en verwijzen ze naar hyponiemen ('woorden met een preciezere betekenis') en hyperoniemen ('woorden met een algemenere betekenis').

Van Dale groot synoniemenwoordenboek. Synoniemen en betekenisverwante woorden is een uitgave van Van Dale Lexicografie en kost € 69,95 (gebonden, 1181 blz.). ISBN 978 90 6648 318 7

■ ZEEUWS ETYMOLOGISCH WOORDENBOEK

In 2002 verscheen Frans Debrabanderes *West-Vlaams etymologisch woordenboek*, dat bedoeld was als aanvulling op het *Etymologisch dialectwoordenboek* van A.A. Weijnen (1996; tweede, herziene druk 2003), waarin de Vlaamse dialecten volgens Debrabande-

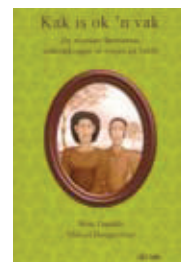

re onderbelicht zijn gebleven. Een verdere aanvulling op Weijnen gaf Debrabanderes in zijn *Oost-Vlaams en Zeeuws-Vlaams etymologisch woordenboek* uit 2005. Onlangs verscheen dan het *Zeeuws etymologisch woordenboek*, dat de herkomst van ruim vierduizend woorden uit Zeeland, Zeeuws-Vlaanderen en Goeree-Overflakkee beschrijft. Het boek gaat uitgebreid in op de vorm- en betekenisontwikkeling die de woorden hebben doorgemaakt, waarbij soms ook wordt verwezen naar verwante woorden in andere talen. Bij ieder lemma wordt bovendien informatie gegeven over de betekenis, varianten en verspreiding, en over de klemtoon, de woordvorm en het geslacht – en waar nodig wordt ook de uitspraak toegelicht. Bevat een uitvoerige bibliografie. (Zie ook blz. 350.)

Zeeuws etymologisch woordenboek. De herkomst van de Zeeuwse woorden is een uitgave van Atlas en kost € 39,90 (gebonden, 399 blz.). ISBN 978 90 450 0080 0

■ BRABANTSE ZEGSWIJZEN

Wim Daniëls heeft in *Kak is ok 'n vak* tachtig Brabantse zegswijzen samengebracht, die vooral als snedig antwoord in bepaalde standaardsituaties gebruikt worden. Een

voorbeeld: op de vraag 'Waar is de hond?' kun je in het Brabants antwoorden: 'In z'n vel as-ie nie gestruipt is' ('In zijn vel, als hij niet gestroopt is'). De zegswijzen worden in het boek allemaal gebruikt in scènes uit het dagelijks leven van het (verzonnen) echtpaar Ciska en Sjaak, en ze worden toegelicht in woord (door Daniëls) en beeld (door tekenaar Marcel Hoogerman).

Kak is ok 'n vak. De mooiste Brabantse uitdrukkingen in woord en beeld is een uitgave van Adr. Heinen en kost € 12,50 (gelijmd, 88 blz.). ISBN 978 90 8680 031 5

■ OFFERTES SCHRIJVEN

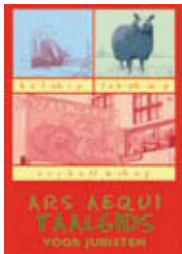

Offertes voor grotere projecten kunnen vandaag de dag behoorlijk omvangrijke documenten zijn. Het schrijven ervan is dus vaak een tijdrovende bezigheid, maar omdat er veel van afhangt, moet er voldoende zorg aan besteed worden. In *Haal binnen die opdracht!* helpt communicatietrainer Bert Ruck de offerteschrijver op weg. Hij laat zien hoe je snel en doelmatig een offerte kunt produceren door gebruik te maken

van basiselementen, en hoe je die elementen kunt opstellen. Bovendien doet hij uit de doeken hoe je het gevoel van de klanten kunt beïnvloeden, want “klanten beslissen niet alleen op zakelijke gronden”.

Haal binnen die opdracht! De winnende methode voor het schrijven van offertes is verschenen bij Sdu Uitgevers en kost € 18,95 (ingenaaid, 112 blz.). ISBN 978 90 1212140 8

■ TAALGIDS VOOR JURISTEN

Uitgeverij Ars Aequi, bekend van het gelijknamige juridische tijdschrift voor studenten, heeft een taalgids voor juristen uitgebracht. Het boek gaat in op voor juristen belangrijke zaken als de opbouw van teksten en overtuigend argumenteren, en verder op woordkeuze, spelling, grammatica en stijl. Het boek is geschreven door tekstschrijver en taaltrainer Eric Tiggeler, die ook al een aantal andere taalgidsen op zijn naam heeft staan.

Ars Aequi taalgids voor juristen is een uitgave van Ars Aequi en kost € 15,- (ingenaaid, 90 blz.). ISBN 978 90 6916 981 1

■ BELGISCH JURIDISCH ZAKWOORDEN-BOEK

Bij uitgeverij Acco verscheen onlangs de tweede, herziene druk van het uit 2002 stammende *Juridisch zakwoordenboek*, dat de meestvoorkomende Belgische juridische begrippen uitlegt. Het is gericht op niet-juristen en rechtenstudenten, en daarom is juridisch jargon in de omschrijvingen zo veel mogelijk vermeden. Veel begrippen krijgen naast een betekenisverklaring nog een korte toelichting, en waar nodig wordt verwezen naar de wetsartikelen waar het begrip in genoemd wordt.

Juridisch zakwoordenboek van Lieve Nackom en Mark Van Hoecke kost € 17,50 (ingenaaid, 167 blz.). ISBN 978 90 334 6620 5

■ SPREEKWOORDEN VOOR KINDEREN

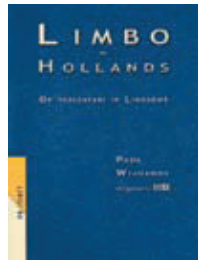

In 2001 verscheen het *Van Dale junior spreekwoordenboek*, gericht op kinderen vanaf een jaar of tien. De onlangs verschenen tweede druk is uitgebreid met 200 spreekwoorden (in taal staan er nu 2700 in) en geheel herzien, en bovendien is het boek nu geïllustreerd met 150 tekeningen. De spreekwoorden zijn geordend op trefwoord, en de artikelen bevat

ten eenvoudige informatie over de betekenis, het gebruik en de herkomst – en in sommige gevallen is de tekst aangevuld met amusante of informatieve weetjes. Als extra zijn hier en daar kadertekstjes met aanvullende informatie opgenomen.

Van Dale junior spreekwoordenboek. Wat betekenen onze spreekwoorden? van Wim Daniëls (tekst) en Roger Klaassen (tekeningen) is een gezamenlijke uitgave van Van Dale Lexicografie en Uitgeverij De Fontein. Prijs: € 27,95 (gebonden, 550 blz.). ISBN 978 90 6648 085 8

■ LIMBO-HOLLANDS

In Limburg wordt niet alleen Limburgs gesproken, maar ook Limbo-Hollands, een zuidelijke variant van het Standaardnederlands met grote invloeden van de Limburgse dialecten. Het is een mengtaal, oftewel het “creools van onder de Moerdijk”, aldus taalwetenschapper Paul Wijnands. In zijn boek *Limbo-Hollands* behandelt hij de kenmerken en eigenschappen van deze volgens hem bedreigde taal, die, hoewel populair in heel Limburg, in z'n zuivere vorm alleen gesproken wordt door een kleine groep echte Limburgers. Het grootste deel van zijn boek bestaat uit een woordenlijst waarin de Limbo-woorden voor niet-Limburgers verklaard worden.

Limbo-Hollands. Op taalsafari in Limbabwe is een uitgave van Uitgeverij TIC en kost € 14,90 (ingenaaid, 104 blz.). ISBN 978 90 78407 21 8

■ HULDEBUNDEL ANTOINE BRAET

Eind september nam “de nestor van de retorica in Leiden”, Antoine Braet, afscheid van de Universiteit Leiden, en bij die gelegenheid werden er drie boeken van zijn hand gepresenteerd (zie ‘InZicht’ van september). Maar er werd hem ook nog een huldebundel, *Het woud van de retorica*, overhandigd, waaraan collega's en andere neerlandici een bijdrage hebben geleverd. De artikelen behandelen uiteenlopende onderwerpen als ‘retoriek op het oude Java’, ‘de verleidingen van de praeteritio’ en het aanbieden van excuses. Bovendien bevat het boek een bibliografie van Braet.

Het woud van de retorica (redactie Korrie Korevaart e.a.) is een uitgave van de Stichting Neerlandistiek Leiden en kost € 28,- (ingenaaid, 260 blz.). Het boek kan besteld worden door € 28,- over te maken op postgirorekening 3881447 t.n.v. Stichting Neerlandistiek Leiden, Postbus 9515, 2300 RA Leiden o.v.v. de titel van het boek. ISBN 978 90 78531 05 0

■ NIEUWE-WOORDENKALENDER

De *Nieuwe-woordenkalender 2008* is een scheurkalender waarin Van Dale-hoofdredacteur Ton den Boon en taalpublicist Jacob Colenbrander dagelijks ingaan op de herkomst en betekenis van een van de vele nieuwe woorden waarmee het Nederlands de afgelopen vijf jaar verrijkt is. Voorbeelden: *chatbot*, *skinny-jeans*, *ouderenproof*, *klimaatalarm*, *McBaan*, *favo*, *obesitaks*, *dessertkindje*, *spambom* en *verwildersen*.

Nieuwe-woordenkalender 2008 is een uitgave van uitgeverij Solo en kost € 14,95. ISBN 978 90 76268 78 1

■ SOCRATISCH NEDERLANDS LEREN

Er verschijnen de laatste jaren zeer veel leerboeken Nederlands voor anderstaligen, oftewel NT2'ers: zij die het Nederlands als tweede taal (NT2) leren. Die methodes hebben allemaal een eigen aanpak, maar bijna altijd geven ze eerst uitleg en daarna oefeningen daarbij. Een uitzondering hierop vormt het pas verschenen *Nederlands in structuren*, dat een zogenaamde “Socratische grammatica” is. Dat wil zeggen dat “het spel van vraag en antwoord” gebruikt wordt om de lezer zelf de grammaticale structuren van het Nederlands te laten ontdekken (waarna alsnog de gebruikelijke oefeningen volgen). Het boek is gericht op de gevorderde NT2'er.

Nederlands in structuren. Socratische grammatica NT2 met oefeningen van An Wuyts is een uitgave van Acco en kost € 21,80 (ingenaaid, 192 blz.). ISBN 978 90 334 6619 9

EN VERDER

■ *Nederlands voor buitenlanders. De beste manier om snel Nederlands te leren* van Foekje Reitsma. Beginnerscursus waarmee individueel of in groepsverband door middel van lees- en luisteroefeningen Nederlands geleerd kan worden. Met audio-cd. Het Spectrum, € 49,95 (ingenaaid, 404 blz.). ISBN 978 90 274 3204 9

■ *Nederlands op niveau. Methode NT2 voor hoogopgeleide anderstaligen* van Berna de Boer en Birgit Lijmbach. “Totaalmethode NT2 voor hoger opgeleiden”: lezen, luisteren, spreken en schrijven, en extra aandacht voor grammatica en woordenschat. Op een begeleidende website zijn aanvullende oefeningen en toetsen te vinden. Coutinho, € 39,50 (ingenaaid, 284 blz.). ISBN 978 90 469 0067 3